

*WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO*

- *GIMNAZJUM W LUBNI*
- *SZKOŁA PODSTAWOWA IM. TAJNEJ ORGANIZACJI
WOJSKOWEJ „GRYF POMORSKI” W LUBNI*

Opracowała: Monika Trawicka

WSTĘP

Uczniowie kończący szkołę podstawową i gimnazjum stają przed wyborem szkoły oraz kierunku dalszego kształcenia. Podjęcie decyzji o wyborze zawodu jest trudnym etapem w życiu. Ważne jest wyposażenie młodzieży w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Uczeń powinien poznać siebie i własne predyspozycje zawodowe, by mógł dokonać prawidłowego wyboru. Bazując na zainteresowaniach oraz słabych i mocnych stronach każdego ucznia należy ukierunkować go na wybór dalszego kształcenia i przygotować do podjęcia decyzji o wyborze zawodu.

Proponowane w programie działania pozwalają uczniowi na lepsze przyjrzenie się sobie, analizę swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz cech osobowościowych – ważnych przy podejmowaniu decyzji. Zajęcia mają dostarczyć młodzieży oraz ich rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu.

SPIS TREŚCI:

WSTĘP

1. PODSTAWA PRAWNA
2. CELE PROGRAMU.
3. ZADANIA PRZY REALIZACJI PROGRAMU.
4. SPIS INSTYTUCJI DO WSPÓŁPRACY W RAMACH REALIZACJI WSDZ.
5. FORMY I METODY PRACY.
6. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ.
7. EFEKTY.
8. OCENA I EWALUACJA.
9. LITERATURA.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego realizowany jest w Lubni: w Szkole Podstawowej im. Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” oraz Gimnazjum. Program został opracowany przez doradcę zawodowego i obejmuje cały cykl edukacyjny. Treści przekazywane są w zaplanowanej kolejności:

- szkoła podstawowa klasy I- III

- Poznajemy zawody.
- Jacy jesteśmy?

- szkoła podstawowa klasy IV- VIII

- Moje mocne i słabe strony.
- Czy posiadam zdolności i umiejętności?
- Zainteresowania.

- Predyspozycje zawodowe.
- Osobowość zawodowa.
- Motywacja.
- Umiejętność pracy w zespole.
- Świat zawodów.
- Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.
- Jaki mamy system edukacji w Polsce?
- Współczesny rynek pracy.
- Ja na obecnym rynku pracy.
- Praca jako wartość zawody przyszłości.
- Jak napisać CV i list motywacyjny?
- Autoprezentacja.
- Alternatywne drogi dojścia do zawodu.
- Opracowanie IPD (Indywidualny Plan Działań).

- gimnazjum klasy II- III

- Moje predyspozycje zawodowe.
- Moje usposobienie.
- Praca jako wartość.
- Zawody przyszłości.
- Kwalifikacje zawodowe.
- Wyznaczanie celów w moim życiu.
- Rynek pracy.
- Opracowanie IPD (Indywidualny Plan Działań).

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 nr 61, poz. 624 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli, szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228)

na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 532).

2. Cele Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego w Lubni:

- a) przygotowanie młodzieży do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej,
- b) wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych,
- c) określeniu własnych predyspozycji i zainteresowań,
- d) wdrażanie uczniów do umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- e) przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- f) tworzenie i systematyczna aktualizacja bazy edukacyjno-informacyjnej z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego,
- g) gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- h) pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem przez młodzież szkoły i zawodu,
- i) współpraca z instytucjami wspierającymi wewnętrzny system doradztwa zawodowego,
- j) współpraca z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych,
- k) przygotowanie uczniów do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, tj. bezrobocie, stres, problemy zdrowotne.

3. Zadania przy realizacji programu:

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej			
Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Indywidualne rozmowy z uczniami i ich rodzicami	pedagog szkolny, doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny
2.	Opracowanie ankiety dotyczącej skłonności zawodowych.	pedagog szkolny, doradca	listopad

		zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	
3.	Przeprowadzenie ankiety i opracowanie wyników.	pedagog szkolny, doradca zawodowy	grudzień
4.	Gromadzenie scenariuszy zajęć oraz tworzenie nowych dotyczących potrzeb doradczych	pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok szkolny
5.	Prowadzenie rozmów z nauczycielami nt. uczniów uzdolnionych	pedagog szkolny, wychowawcy oddziałów klasowych, nauczyciele przedmiotowi	cały rok szkolny
6.	Pomoc uczniowi w projektowaniu przyszłej ścieżki edukacyjno- zawodowej, wskazanie możliwości i form rozwijania indywidualnych zainteresowań i uzdolnień	pedagog szkolny, doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny

Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Przygotowanie informatorów, teczek zawodów, ulotek i broszur.	pedagog szkolny, doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny
2.	Tworzenie ściennej gazetki zawodoznawczej.	pedagog szkolny, doradca zawodowy, nauczyciel światlicy, nauczyciel bibliotekarz	cały rok szkolny
3.	Uaktualnienie zakładki- doradztwo zawodowe na stronie internetowej szkoły	pedagog szkolny, doradca zawodowy, nauczyciel	cały rok szkolny

		informatyki	
4.	Organizowanie wyjazdów na Dni Otwarte do szkół ponadgimnazjalnych/ ponadpodstawowych	wychowawcy oddziałów klasowych , pedagog szkolny, doradca zawodowy	kwiecień
5.	Wycieczki do zakładów pracy	wychowawcy oddziałów klasowych, pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok szkolny
6.	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych/ ponadgimnazjalnych	pedagog szkolny, doradca zawodowy	marzec/ kwiecień
7.	Grupowe spotkania rodziców z doradcą zawodowym z PPP w Chojnicach	pedagog szkolny, doradca zawodowy	marzec
8.	Śledzenie zmian dotyczących doradztwa edukacyjno- zawodowego	wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny
9.	Spotkania uczniów szkoły podstawowej z przedstawicielami różnych zawodów	wychowawcy oddziałów klasowych, pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok szkolny

Obszar 3. Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.

Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Prowadzenie zajęć z uczniami z wykorzystaniem aktywnych metod pracy.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
2.	Współpraca z PPP w Chojnicach, zakładami pracy.	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
3.	Zapraszanie przedstawicieli zawodów na zajęcia z wychowawcą	wychowawcy oddziałów klasowych , pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok szkolny

4.	Organizacja warsztatów dla uczniów klas VIII SP i III gimnazjum (współpraca z PPP w Chojnicach)	wychowawcy oddziałów klasowych , pedagog szkolny, doradca zawodowy	styczeń/ marzec
Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę.			
Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Kontrolowanie zadań i terminów realizacji przeprowadzonych zadań.	pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok szkolny
2.	Aktualizowanie Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok szkolny
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno - zawodowego.			
Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Zapoznanie nauczycieli z planem wewnątrzszkolnego doradztwa edukacyjno- zawodowego	rada pedagogiczna, pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy oddziałów klasowych	sierpień
2.	Przedstawienie na Radzie Pedagogicznej sprawozdania z realizacją zadań zawartych w planie działań w zakresie doradztwa edukacyjno- zawodowego.	rada pedagogiczna, pedagog szkolny, doradca zawodowy, nauczyciele, wychowawcy oddziałów klasowych	czerwiec
3.	Udostępnienie nauczycielom scenariuszy zajęć, konspektów	pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok szkolny
4.	Określenie zakresu współpracy przy realizacji Wewnętrznszkolnego systemu Doradztwa zawodowego	dyrektorzy, rada pedagogiczna, pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy oddziałów klasowych	sierpień/ wrzesień

Praca z rodzicami dotyczy pedagogizacji oraz sfery informacyjnej. Zajęcia dla rodziców mają na celu udzielenie im pomocy w wyborze dalszej drogi kształcenia ich dzieci. Praca z rodzicami obejmuje także:

- Zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach.
- Indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
- Gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej.

Działania zawodoznawcze realizowane są także na różnych przedmiotach.

L.p	Przedmiot	Zadanie	Realizujący
1.	Język polski	Moje plany zawodowe i szkolne	Nauczyciele j. polskiego
2.	Języki obce	Nazwy zawodów – słowniczek	Nauczyciele j. obcych
3.	Informatyka	Wzory pism urzędowych (redagowanie dokumentów, pisanie CV)	Informatyk
4.	Technika	Poznajemy różne zawody	Nauczyciel techniki
5.	WOS	Bezrobocie, funkcjonowanie rynku pracy, mechanizmy rynku pracy	Nauczyciele WOSU
6.	Język polski, informatyka	Redagowanie dokumentów aplikacyjnych	Nauczyciele j. polskiego, informatyki
7.	Godzina z wychowawcą	Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych oraz radzenia sobie ze stresem.	Wychowawcy oddziału klasowego
8.	Godzina z wychowawcą	Autoprezentacja	Wychowawcy oddziału klasowego
9.	Godzina z wychowawcą	Wycieczki do zakładów pracy, poznanie zawodów	Wychowawcy oddziału klasowego

4. Spis instytucji do współpracy w ramach realizacji WSDZ:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chojnicach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach,
- Szkolny Ośrodek Kariery „Kreator” w Chojnicach,
- szkoły ponadgimnazjalne.

5. Formy i metody pracy:

- ankiety, kwestionariusze,
- pogadanki,
- zajęcia warsztatowe,
- prezentacje multimedialne,
- konkursy zawodoznawcze,
- spotkania z przedstawicielami instytucji doradczych,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów np. rodzice,
- powiązanie treści programowych przedmiotu ze światem zawodów,
- szkolne wycieczki tematyczne,
- poradnictwo indywidualne i grupowe.

6. Osoby realizujące program:

- dyrektorzy szkoły,
- pedagog szkolny,
- nauczyciel bibliotekarz,
- nauczyciele świetlicy,
- nauczyciele przedmiotowi,
- wychowawcy klas,
- instytucje wspomagające: Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Chojnicach, Szkolny Ośrodek Kariery „Kreator” w Chojnicach.

7. Efekty.

- potrafi dokonać adekwatnej samooceny,
- rozpoznać mocne i słabe strony,
- wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności,
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno zawodową,
- dostosować się do zmian,
- analizować źródła informacji edukacyjno zawodowej,
- potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową/ ponadgimnazjalną zgodną z jego zainteresowaniami,
- współpracować w zespole,
- sporządzać CV i list motywacyjny,
- skutecznie się zaprezentować,

- zachować się asertywnie,
- dopasować kompetencje do zawodu,
- sprawnie się komunikować,
- przewidzieć skutki działań.

8. Ocena i ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej skierowanej do uczniów (ocena treści i form przekazywania informacji przez doradcę i nauczycieli), obserwacji własnej i informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji planowych działań, doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły oraz Radzie Pedagogicznej.

9. Literatura

- www.pedagogszkolny.pl
- Małgorzata Polkowska, Wdrażanie wewnętrznych systemów doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2017/ 2018, Warszawski System Doradztwa Zawodowego, 2017